

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna

APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Cuvântarea

— Rostită de înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul nostru NICOLAE în biserica catedrală din Cluj, la înmormântarea Prea Sf. Episcop Nicolae, în ziua de 6 Februar 1936 —

«Nu mă opriți, că Domnul a îndreptat calea mea; sloboziți-mă ca să merg la stăpânul meu». (Facere 24, 56).

Abia cu câteva zile înainte de aceasta am însoțit la lăcașul odihnei de veci pe neuitatul Episcop Roman al Orășii — și, copleșiți de durere, ne găsim astăzi în jurul sicriului ce cuprinde rămășițele pământești ale bunului ierarh care a cărmuit cu râvnă și înțelepciune eparhia de Dumnezeu păzită a Vadului, Feleacului și Clujului, Prea Sfințitul Episcop Nicolae.

Ca niște patriarhi binecuvântați de Dumnezeu cu bătrânețe bune, așa se duc unul după altul, la părinți, în pace (Facere 15, 15) și cu conștiința de a-și fi împlinit datoria, acești doi păstori ai sfintei noastre Biserici — reprezentanți ai generațiunii care a purtat în sufletul ei sicriul legii cu toate făgăduințele și așteptările, și cari s'au învrednicit să aibă și bucuria Dreptului Simeon de a vedea cu ochii mântuirea poporului lor.

Incunurați de stima și iubirea fiilor lor duhovnicești, cari cu jale se despart de ceice le-au fost părinți și povățuitori, par'că desprindem de pe buzele lor abia închise dorința din urmă: Nu ne opriți, că Domnul a îndreptat calea noastră; sloboziți-ne ca să mergem la stăpânul nostru.

«Nu mă opriți» — are dreptul să ne spună, după o viață plină de muncă și de jertfă, Prea Sfințitul Episcop Nicolae al Clujului. El, care în atâtea rânduri și-a chemat după sine poporul credincios spre frumose și înalte înfăptuiri, pornește acum spre culmea pe care o poate atinge fiecare muritor numai singur, purtat de mâna bunului Părinte ceresc. Oricât de grea ne este despărțirea, noi știm că nu-l putem opri; căci atunci când Domnul de sus își cheamă sluga cea bună, ea trebuie să-l asculte și să-i urmeze. Ne rămână însă, ca o consolare, icoana vieții lui pilduitoare și întipărit în minte chipul lui, de pe care cetim biblicele cuvinte: «Domnul a îndreptat calea mea».

Și cu adevărat, dela începutul și până la sfârșitul ei Domnul a îndreptat calea vieții lui.

Născut în comuna Aciliu de lângă Sibiu, dintr-o familie fruntașă de țărani, fericitul în Domnul a primit prin naștere ca însușire fundamentală a caracterului său acea puternică și vioaie impulsivitate spre fapte, care formează nota dominantă a țărânimii noastre din așa numita «mărginime». Tot ceea ce și-a adăogat prin școală, la liceul

și la institutul teologic din Sibiu, pe cari le-a cercetat cu sârguință, s'a altoit pe trupina acestei moșteniri primite din inepușabila vistierie a etnicului nostru.

Trecând în ogorul vieții publice, mai întâi ca învățător în Săliște, apoi ca spiritual al institutului de corecțiune din Aiud, de aici ca protopop la Alba-Iulia, iar dela 1897 ca asesor al arhiepiscopiei Sibiului, pretutindeni s'a știut face folositor, valorizându-și prin muncă darurile cu cari a fost înzestrat.

Când, îndată după războiul întregirii neamului, sosise timpul pentru a desgroa de sub ruinele mășterului trecut vechea ctitorie dela Vad a lui Ștefan cel Mare și a așeza aici în cetatea Clujului scaunul ei vlădicesc, s'a făcut apel la încercata experiență a consilierului Nicolae Ivan spre a îndeplini lucrările pregătitoare necesare. Iar când totul a fost gata și arhimandritul Nicolae primind darul arhieriei a fost așezat în scaun, a pășit cu orientări sigure la organizarea eparhiei. Din mulțimea lucrărilor ce trebuiau săvârșite, cu cugetarea lui practică și cu simțul realității care nu i-a lipsit niciodată, a știut alege totdeauna ceea ce era mai necesar, iar cu stăruința lui neistovită, folosind împrejurări și oameni, a dus la îndeplinire tot ceea ce a început.

La întrebarea: ce-a găsit când a venit la Cluj și ce lasă acum când pleacă — să răspundă faptele.

Acolo unde până la venirea lui o smerită bisericuță înfățișa vitregia trecutului, astăzi o întreagă așezare de instituțiuni bisericesti și culturale, grupate în jurul scaunului episcopesc, reprezintă cu demnitate credința noastră strămoșească. Alcătuirea consiliului eparhial cu bărbați bine pregătiți, înființarea Academiei teologice pentru formarea clerului la înălțimea nevoilor de azi, întemeierea librăriei și tipografiei și a organului eparhial „Renașterea”, achiziționarea reședinței și, ca coroana tuturor, clădirea măreței catedrale -- toate acestea sunt rodul chibzuinții și ostenelelor Prea Sfințitului Episcop Nicolae.

Tuturor așezămintelor chemate la ființă, printr'un remarcabil talent de bun gospodar le-a dat suportul material care să le asigure dezvoltarea în viitor. N'a fost o fire contemplativă, dar în mijlocul realizărilor concrete cari i-au înălțat cu deosebire atențiunea, a găsit totuși

răgazul necesar pentru a împărți poporului învățăminte duhovnicești și preoției îndrumări de bună păstorire. Și la viața culturală, economică și politică a neamului a participat activ, cu fapta și cu scrisul, sprijinind instituțiunile și încurajând inițiativele cari tindeau la sporirea binelui obștesc. Nu egoismul, nici dorul de mărire deșartă au fost izvorul neîncetatei sale activități, ci munca pentru el a fost un element de viață și o datorie la care-l chema dragostea lui de biserică și neam. De aceea dorul de muncă i-a înviorat sufletul până în zilele din urmă și la o vârstă în care alții se cred îndreptățiți la odihnă, adormitul în Domnul a știut culege încă roduri coapte de pe pomul vieții.

Acum munca lui s'a curmat și Domnul care în toată vremea i-a îndreptat calea lui și care în purtarea Lui de grijă știe să aleagă ceasul de odihnă pentru toți ceice s'au ostenit în viața Lui, punându-i mâna pe fruntea obosită i-a zis: Destul a fost, acum vino la mine!

Primind cu supunere această chemare de sus și împărțind iubitei sale turme credincioase o ultimă binecuvântare din catedrala în care se va sălăslui trupul lui spre odihnă, îi face rugămintea: Sloboziți-mă ca să merg la Stăpânul meu.

Iar noi cu toții, reprezentând Sf. Sinod, clerul și poporul întregii noastre Biserici, rugăm pe bunul Părinte ceresc să-i așeze sufletul în lăcașul dreptilor.

Profesorul Amilcar S. Alivizatos

În zilele de 16—18 Ianuar a. c. s'a ținut la București primul congres al profesorilor dela facultățile teologice ortodoxe din lume. Au participat la acest congres delegați ai facultăților teologice ortodoxe din Atena, Belgrad, Sofia, Varșovia, un delegat al Institutului ortodox din Paris, precum și delegații facultăților noastre teologice din București, Cernăuți și Chișinău.

Deoarece aceste congrese — între altele — au și scopul unei mai bune cunoașteri întreolaltă a celor ce au aceeași credință și propovăduiesc aceeași doctrină ortodoxă, m'am gândit să fac, cât de cât, cunoscut cetitorilor Telegrafului Român pe dl profesor Amilcar S. Alivizatos.

Aceia cari au urmărit desbaterile congresului profesorilor de teologie ortodoxă, ținut la București, au putut constata că un priceput purtător al cuvântului și un bun îndrumător în toate problemele discutate, a fost delegatul facultății teologice din Atena și actualul decan al acestei facultăți, dl prof. A. S. Alivizatos.

Din fragedă tinerețe acest profesor a depus o muncă vrednică de toată lauda pentru a se înarma cu toate armele unei culturi generale și în chip special cu armele unei temeinice culturi teologice. În tot timpul studiilor din țară a fost un elev și un student eminent. După terminarea studiilor în Grecia, și-a desăvârșit cultura prin studii făcute în Franța, Anglia și Germania. Mulțumită aptitudinilor personale și străduinței depuse, a ajuns să poseadă limba franceză, engleză și germană. Stăpân pe aceste trei limbi a ajuns posesorul unor isvore de mare preț, pentru că literatura acestor popoare bogată fiind, a dat toată posibilitatea de îmbogățire sufletească omului îndrăgostit de cultură și specializare.

Intors în țară cu un tezaur prețios de cunoștințe, a fost numit profesor la facultatea teologică din Atena unde propune până astăzi cu zel și pricepere studiile teologiei practice. Cursurile pe cari le ține cu o regularitate uimitoare, se impun prin claritatea și bogăția de amănunte cu cari sunt făcute. Ceeace

ajută mult acestui profesor, în predarea cu succes a studiilor de teologie practică, este faptul că pe lângă cultura teoretică teologică pe care o are, dl A. S. Alivizatos posedă și o vastă experiență a vieții. Din această experiență știe să aleagă ceea ce este important și să o plaseze cu dibăcie de măiestru în prelegerile pe cari le ține la universitate. Aceste note luate din viață și aplicate cu pricepere la loc potrivit sunt pentru studiile teologiei practice adevărate documente cari conving și fac cursurile mai plăcute, mai interesante. Așa se explică faptul că dl prof. A. S. Alivizatos e înconjurat, adeseori, de toți studenții facultății teologice și chiar și de studenți dela alte facultăți, cari vin să-l asculte.

Activitatea dlui A. S. Alivizatos nu se mărginește însă la ceea ce îl obligă regulamentul facultății, la ceea ce propovăduiește de pe catedră. Dânsul este și un conferențiar apreciat. În această calitate este adeseori invitatul societăților religioase și culturale din Grecia. Activând în acest domeniu și-a câștigat un titlu de glorie în Elada și chiar în străinătate. S'a făcut cunoscut peste granițele țării mai ales prin faptul că a fost, aproape totdeauna, membru al delegației grecești trimise la conferințele internaționale ținute după război, de teologi ortodocși, protestanți și uneori și catolici, în diferite orașe din apusul Europei. În aceste întruniri internaționale s'a impus aproape totdeauna ca teolog și orator.

În publicistică activează intens. Aproape nu e număr, din revistele teologice cari apar în Atena, care să nu aibă articole semnate de profesorul A. S. Alivizatos. Colaborează deasemenea la ziarele cari apar în capitala Greciei în limba franceză.

Autor laudat al mai multor studii de specialitate, este unul dintre profesorii cari fac cinste facultății teologice din Atena.

Am spus, în această formă rezumativă, cine este profesorul A. S. Alivizatos care în luna Ianuar a. c. a fost la București, ca delegat al facultății teologice din Atena, la congresul de teologie ortodoxă.

Pr. S. Căndea

Suferințele tagmei preoțești

Timpurile noastre sunt covârșitor de grele pentru toți cei avizați de voie, — dintr'un eroism moral — sau de nevoie, la un unic izvor de întreținere: acela al muncii lor cinstite și conștiințioase, dedicată întreagă, până la limită, unei singure misiuni.

Grele sunt pentru învățătorii și profesorii cari își închină toate puterile catedrei, grele sunt pentru magistrații cari nu voesc să sustragă nimic din disponibilitățile lor spirituale și fizice datoriei lor, pentru a le îndrepta spre vre-un alt izvor de câștig, grele sunt pentru toți aceia dela cari societatea și natura misiunii cere idealism, iar ei iau în serios acest imperios postulat.

Dar deosebit de grele sunt timpurile de azi pentru slujitorii altarului. Peste ei toate sacrificiile impuse de conducătorii țării celorlalți slujbași ai neamului, au venit cu o apăsare «specială». S'au impus curbe de sacrificiu la toate salariile, salariul preotului a fost onorat cu două curbe mai mult decât al celorlalți.

Preotul are și alte venituri, au spus ei spun toți aceia cari nu-și iau osteneala să cunoască sau să cumpănească critic situația de astăzi a vieții sătești. Preotul nu face slujbă decât o oră pe săptămână, și nu merită pentru această muncă mai mult de câteva sute de lei la lună, strigă alții și mai puțin stăpâni cu judecata pe vorbele lor.

O scurtă examinare a condițiilor actuale ale existenței preoțești spulberă toate aceste vorbe fără noimă.

Eclezia e în cele mai multe locuri aproape inexistentă, prin cantitatea sau calitatea ei. Dar nici în locurile rari, în cari se găsește într-o măsură mai apreciabilă, ea nu constituie, în condițiile actuale de mare criză a economiei, un izvor de câștig. Dacă preotul și-ar putea-o lucra singur, ca unul din gospodarii de rând, poate că tot i-ar rămânea, în urma unei munci istovitoare și după cheltuiala cu întreținerea utilajului agricol, o bună parte din cele necesare pentru alimentarea casei. Dar un astfel de preot n'ar putea corăspunde nici pe departe misiunii sale așa cum i se cere și de către societate de azi.

Oricât ar fi de departe de un preot ce vrea să fie la înălțimea vremii de azi, gândul la o domnie în senzul burghez al cuvântului, el silindu-se

să rămână mai presus de categorisirile sociale, frate și părinte al tuturor, — va concepe orice om de bună credință că o cufundare totală a preotului în preocupările agricole îl face inapt pentru misiunea sa. Astăzi pastorația a devenit o funcție grea, care reclamă multă muncă și multă pregătire. Viața socială s'a complicat, probleme grele se pun la tot pasul, ispitele și greutățile, viciile și curențele stricătioase bat cu diumul la ușa sufletelor. Preotul trebuie să stea în tot momentul treaz și înarmat cu armele spirituale cele mai perfecte, făcând uz continuu când de o învățătură, când de alta. Pe vremuri viața poporului nostru curgea liniștită, simplă, fără noutăți tulburătoare, în permanent aceași matcă seculară. O intervenție prea deasă, cu mijloace deosebite, a preotului era aproape inutilă. El păstora prin sfintele slujbe, venerate unanim și fără rezervă, și printr-o viață dreaptă, dar simplă, de preocupări și înțelepciune țărănească.

Astăzi își dispută, cu mari frământări sociale, pe scena sufletului țărănesc întâietatea tot felul de doctrine nouă, politice, sectare, atee; osatura morală tradițională pocnește sub loviturile inzistente ale atâtor înțelepciuni lumești, aduse de o superficială și oportunistă clasă de pseudo-intelectuali.

Nu știm, va fi avalanșa aceasta furtunoasă de «idei» și forme nouă de viață, ceva trecător, sau va dura multă vreme, încercând inzistent rezistența la viața a neamului nostru.

În orice caz momentul actual ne cere o preoție bine pregătită și luptătoare fără încetare pe atâtea fronturi ale vieții. Preotul trebuie să cunoască perfect doctrinele sociale și să fie în stare să le combată când sunt ostile creștinismului; el trebuie să cunoască doctrinele sectare și mijloacele de-a le combate. Dar pentru aceasta trebuie să cunoască Sf. Scriptură și să fie neobosit în propagandă și antipropagandă lui. Preotul trebuie să smulgă lumea din idiferentismul religios și din păgânismul moral printr-o propovăduire zeloasă, printr-o încălzire a sufletelor la ocazii obștești și în nenumăratele împrejurări de contact individual. Spre aceasta se cere ca preotul să pătrundă și prin studiu teoretic în tainele cele mai adânci și mai variate ale sufletului omenesc,

ca să știe să nimerească ușor cauza și leacul multiplelor boale sufletești de azi. Preotul trebuie să cunoască mai mult decât alții știința în continuu progres a economiei și să o practice model, în proporții mai modeste, pentru a servi ca îndreptar viu poporului.

Preotul trebuie să fie în toate frământările și preocupările complicate ale vieții de azi farul care salvează prin lumina ce-o știe arunca pe toate întinările ei.

Căci, să ni se ierte întrebarea, care intelectual are idealismul să rămână în mijlocul satului, să facă misionarism prin stăruință și prin aplicarea durabilă a ideilor din conferința pe care o rostește grăbit și pleacă la Rașcu-Motru, tocmai de aceea dau faliment toate încercările de culturalizare a satelor, pentru că poporul nu se mișcă decât după ce vede sfatul sau ideea pusă în practică, iar intelectualii noștri n'au puterea să se așeze în sat pentru doi-trei ani să aplice ideile lor frumoase de ordin agricol, gospodăresc sau igienic.

Învățătorii și notarii, deși trăesc în sat, nu sunt proprii pentru această cărmuire generală a vieții satului, fiind reținuți și epuizați cu desăvârșire la o lucrare specială, oarecum în izolare de viața totală.

Astfel preotului de azi i se cere studiu mult și activitate intensă pastorală, propagandistă. Unde mai este timp de agricultură largă pentru acoperirea trebuințelor casei? Unde mai este timp pentru alte ocupații aducătoare de câștig? Bine înțelege, mă gândesc numai la cele ce ar fi compatibile cu misiunea preoțească.

Dar condițiile actuale ale existenței preoțești sunt jalnice. Ele îi pun tot felul de pedici la studiu și la activitatea pastorală. El n'are cărți, nu-și poate comanda reviste, el nu se poate dedica cu sufletul senin, neapăsător de grijile familiei, operei de ușurare a vieții altora. Un preot cu un salariu lunar variând între una până la două mii lei e o ființă care sau cade într-o stare de tănjire, de deprimare, sau se cufundă în rusticitatea fără orizont și fără noblețe spirituală a preocupărilor materiale.

Un astfel de preot nu poate fi pionierul culturii adevărate și al moralei împotriva iureșului atâtor forțe disolvante. În astfel de condiții anihilăm singura putere care e în stare să lupte efectiv pentru renașterea sufletescă a poporului în matca cea sănătoasă.

Să i se dea preoției acel minimum necesar unei existențe demne și

apoi să i se ceară, fără menajamente, cu oricâtă asprime, să lucreze neînterupt. Stăm în preajma unui nou an bugetar. L-am vrea pe dl ministru al cultelor punând odată, în mijlocul guvernului, radical, amplu și cu tot cu-rajul problema existenței materiale a preoției neamului. Am vrea să-și lege numele de rezolvarea în mod echitabil a acestei probleme. Știm că s'a silit și până acum. A șters cele două curbe speciale, cari împovărau la fel, într'un mod nedrept, pe toți preoții, ca să repartizeze povara lor după o mai justă proporție.

Dar ușurarea a fost aproape imperceptibilă. Dimpotrivă, având în vedere criza produselor agricole și modicitatea venitelor după epitrabil, unii dintre preoți au fost și mai loviți ca înainte, creându-se și multe nedreptăți.

E dorința arzătoare și generală a preoției, însetată după înțelegere și după dreptate, ca dl ministru al cultelor să realizeze în sfârșit ceea ce mult anunțată armonizare a salariilor ei cu salariile slujbașilor cu pregătire și cu importanță egală în viața neamului. Precum se vede nu e o cerere îndrăzneală aceasta, ci cea mai îndreptățită de pe lume. Pe urmă se pot detrage din salariile astfel stabilite, acolo unde e cu adevărat cazul și după o reală calculare a venitelor dela eclezie, aceste venituri.

Și mai cere preoția cu o suferință îndurată să nu mai fie lăsați în plata Domnului preoții tineri, în primul an al păstoririi lor. Tânărul nu poate fi lovit, fără a se resimți toată viața lui, dela începutul păstoririi cu o măsură atât de grea. Fără nici un pic de gospodărie încheagată, în toiul scumpetei de azi, în mijlocul satului care l-ar judeca rău dacă ar începe să se împrumute sau să apeleze la mila lor, ce poate el face? În arhiepiscopia Sibiului avem peste 50 de astfel de tineri preoți, unii prin sate năcăjite. Idealismul lor, oricât de masiv, e frânt poate pe toată viața de mizeria neînteruptă a 365 de zile. Unii din ei și-au trimis soția la părinți, pentru că n'au cu ce-o ținea.

În toate celelalte branșe s'au numit slujbași noi cu salariu: învățători, profesori, medici. De ce să rămână iarăși tagma preoțească cea mai obidită?

Sau se crede că satul nu poate rămânea cu un post de învățător neocupat, dar fără preot poate?

Preoția ar vrea să simtă pe dl ministru ocrotitor, că-și pune sufletul pentru ea. Și-l va încununa cu dragoste neperitoare. **D. S.**

* FOIȘOARA *

Între spirit și materie

—Insemnări pe marginea cărții «Romanul Furnicii» de Al. Lascarov-Moldovan. Ed. Cugetarea. Lei 60. —

În afară de gândirea care se frământă între cei doi poli ai vieții — spirit și materie — în viața ce se despărț zilnic se poate descifra pe deoparte direcția care leagă pe unii de prea sensibilă materie, cu robia ei, pe alții — mai puțin firește — de imponderabilul spirit, cu țara lui de peste veac. Sunt prea puține clipe în viața omului, ca și în istorie, în care aceste concepții, socotite dușmane ireductibile, să se împreune într'un tot armonic. De aci o formă de viață prea deosebită la unii, iar alta prea comună, în chingi materialiste, la alții.

O întreagă literatură de prost gust servește azi acestei de a doua concepții, cu plăcerile inerente ei, și una de tot prea puțină susține armonia simfonică între ambele concepții, a căror realizare practică formează mult dorita viață creștină. Nu despre o pornire prea accentuată spre lumea unui spiritualism să-

nătos sau despre dorul după un idealism pur, avem să ne temem azi. Acestea sunt flori destul de exotice veacului nostru. Ci despre robia tiranică a bogăției materiale în slujba căreia se epusiează prea multe din puterile omului. Am putea spune că în literatura noastră, deci într'un domeniu de creație spirituală, se pot număra pe degete operele cari aduc și pun, o teză creștină.

Aici înscrیم cu multă bucurie faptul că, literatul matur în cugetare, de-o eleganță și frumusețe neîntrecută în scris, Al. Lascarov-Moldovanu a prezentat în noua lucrare «Romanul Furnicii» o frumoasă teză literară pentru o viață ale cărei cadre să nu fie lipsite nici de înțelepciunea și hărnicia furnicii, dar nici de idealismul, și cântul greerului.

Pornind din lumea poveștilor îndobțe cunoscute — Greerul și Furnica — pe unda unui basm, purtat prin rațiunile pitorești ale țării, autorul împacă aceste gângănii cu felul lor de viață deosebit, luat de mulțori drept pildă. Acțiunea începe cu discuția aprinsă între Ion și Ștefan, doi tineri cari nu știau pe care parte să îi tineri în viața mare, după unul condusă numai de avere și bani, după celalalt de altceva în afară de materie, nu tocmai ușor de prins de simțurile lui Ștefan. De aci convorbirea trece în planul

libertății, împedecată și ea de materie și cantitate. Cu cât ești mai bogat, cu atât ești mai liber, declara Ștefan. Rezoluția avea să o dea fabula Greerul și Furnica, amplificată la mărimea unui roman. «Furnica e de-o actualitate suverană», zicea Ștefan. «Greerul a adus lumii mângăierea în suferințele pe care areva Furnicii le-a hărăzit tuturor», era replica celuiilalt.

Pentru împăcarea celor doi combatanți, apare din alte sfere, Pnevma Kalon ke zoiron (Duhul cel bun și înțelept), în întruchiparea căruia nu se poate să nu observi pe însuși autorul, în conștiința și viața căruia s'au lămurit aceste întrebări. Cei doi copii ai vieții sunt luați de mână și plimbați la cei doi mari stăpâni: Furnica, bătrâna posesoară a unei averi ce-o chinuia mereu, și la jupânul greer meșterul cântăreț. Romanul se împarte astfel în două: «Furnica», și «Greerul», așezând în mijloc o a treia parte: «Drumul» dela preocupările Furnicii până la ale Greerului. Această parte iasă din lumea celor mici și prezintă pe omul rob și «banului».

La poarta Furnicii, ferecată cu mii de lăcate, slujitori mulți întorceau de pe o parte pe alta avuțiile zăvorâte de teama «ruginii», a «cariilor» și supravegheau la comandă să nu intre «furii». Ce folos

de toată zarva aceasta! Cei trei drumeși ajunși în cetate au băgat primul cuiu în inima Furnicii prin cântecul lor. Stăpâna se bolnăvi, suferea de ceva neprecis, ieșea la fereastră ei și privea în zări să zărească ce n'a găsit prin toate unghetele hambarelor ei. S'a dat alarma despre starea bolnăvicioasă a stăpânei. Docta știință și-a trimis crainicii în grabă, mai ales că mergeau la o casă cu «aur». Dintre cei trei savanți, fiecare specialist într-o pârțică din corp, fiecare a dat alt diagnostic. Unul zicea că bolnava să nu mănânce nimic, al doilea prescrie regim special, al treilea o sloboadă să ia orce și pofteste inima.

Furnica suferea de «nostalgia» cântecului, de pictiseala muncii ei care s'a cheltuit pentru această «lege a materiei» pentru «religia averii» și a banului. Averei care a îmbrățișat-o, acum se lăpădă de ea, o lasă pradă morții, și ea n'a fost învățată să vadă, să creadă ce-i dincolo de această groapă. Rostul hărniciei s'a văzut înfundat în acele hambare. Furnica suspină și treptat sub pedagogica conducere a lui Pnevma Kalon ke zoiron — suspinul se prefăce în dor de libertate, de cânt, după ideal nou, religie, după alte sfere mai largi decât lărgimea averilor ei, după cealaltă parte a vieții pe care n'a cunoscut-o: cântecul greerului. —

Probleme-Recensii-Comentarii

Miscarea culturală în grănicerescul ținut al Năsăudului a luat, în vremea din urmă, un avânt cu totul remarcabil.

Revista istorică culturală *Arhiva Someșană*, după întrerupere de aproape trei ani, și-a reluat apariția prin generosul sprijin al Comisiunii silvice din Năsăud, ai cărei membri au ținut ca, făcând posibilă reapariția Arhivei Someșene, să colaboreze la salvarea frumoaselor tradiții grănicerești. În jurul acestei reviste vedem grupate câteva dintre cele mai valoroase puteri ale vitejilor urmași din Regimentul II românesc de graniță. Amintim numele dlor: Virgil Șotropa, Iulian Marțian, Iuliu Moisil, Vasile Bichigeanu, Ștefan Buzilă ș. a.

Nr. 18 al revistei istorice-culturale *Arhiva Someșană*, acum apărut, în editura societății grănicerești „Regna” din Năsăud (Preț 25 Lei), cuprinde: un studiu despre *Soarta românilor din satele săsești*, de Virgil Șotropa, care arată felul și chipul cum tratau sașii pe „valahii” consăteni, și chiar pe preoții acestora, — tot așa de urgent, — în satele și orașele din vestitul „Fundul regiului”, districtul Bistrița, (— și nu mai puțin în celelalte „scaune” și „districte”). Studiul dlui V. Șotropa e urmat de alt material istoric: documente date la iveală de dnii V. Bichigeanu și St. Buzilă, precum și de interesantele amintiri ale inimosului profesor pensionar, *Iuliu Moisil*, despre viața studenților români din Viena în a doua jumătate a veacului al 19-lea, stăruind, în prețioase amănunte, cu deosebire asupra înfrâuririi societății *România Jună*, de mare folos pentru tineretul român trecut printr'însa.

Comunicări, semnate de I. Morariu, I. Moisil și Ios. Naghiu, încheie acest număr al Arhivei Someșene.

Altă înfăptuire de reținut este tinera instituție „Muzeul Năsăudului”, înființat înainte cu câțiva ani, astăzi se mândrește cu o bibliotecă bine înzestrată și catalogată, cu actele arhivei sale și cu multe donațiuni care sporesc mereu, între care se găsesc portretele și fotografiile numeroșilor distinși grăniceri năsăudeni. M. Sa Regele Carol II. — cu ocazia când, în 10 Iulie 1934, batalionul grănicerilor a depus jurământul, — a vizitat Muzeul Năsăudului, unde dl Iuliu Moisil a expus Suveranului rostul istoric al regimentului II românesc de graniță și că acest muzeu vrea să adune tot ce a produs fantazia, rațiunea și voința grănicerească.

«Drumul» a doua parte, dela avere la ideal, dela pamânt la cer, e greu și anevoios, cu popasuri de reconfortare, lecții de scârbă pentru viața ei de până acum. Lecțiile sunt date nu de animale din lumea ei, ci de om. Și omului în toate fețele lui legate de avere îi sunt consacrate paginile acestei părți. Iscoditor de mijloace incalificabile s'a lăsat rob acestei religii a aurului. Sunt prezentați, în drumul Furnicii spre locuința Greerului, oameni de toate felurile, cari chiar au întrecut furnica în hărnicia lor. Pe măsură ce îi ura pe aceștia, Furnica întinerea. Obesia proprietății până la nebunie, e dată în exemplul grădinarului care alerga cu o măciucă după o cioară care i-a luat o prună. Aleargă, până ce se prefăce în cioară, sau cioara în prună.

Ajunși la Greer, Furnica reînvie. Aici cântul era suveran. În același timp și Greerul își revine din sferele lui și imploră înțelepciunea Furnicii. Cântarea lui părea suspendată în vânt. Hoinăreala lui era fără rost din lipsa unui bob de înțelepciune. Rugămintea pleacă din două părți: «Tu dă-mi înțelepciune»... «Tu învață-mă să cânt».

Epilog: În viața creștină averea va avea lumina bună a cântării, iar cântarea va avea bobul de înțelepciune e averii.

De prisos orice coment. Acest fel de cărți înalță și convertește. Îndrăznească oricine să le citească și se va convinge.

Pr. V. Coman

Din Arhiva Someșană mai aflăm, că *Reuniunea Mariana* a învățătorilor din județul Năsăud, una dintre vechile asociații învățătoresci ardelene, editează la Năsăud revista de cultură generală *Vatra*, din care au apărut până acum zece numere în bune condiții pentru a se apropia cât mai mult de ținta idealului de-a fi folositori neamului.

Un mănunchi de intelectuali, în frunte cu dl Iuliu Moisil, a luat inițiativa publicării unei biblioteci sub numirea: *Din granița năsăudeană*, din colțul de țară bogat în amintiri istorice, în frumuseți naturale și alte comori ce așteaptă să fie scoase la lumină.

Inițiatorii cari înalță Năsăudul la treapta unui însemnat centru cultural, merită întreaga laudă și întreg sprijinul românilor de bine, fie grăniceri, fie negrăniceri.

Pe marginea publicației «*Ortodoxia în mijlocul frământărilor de astăzi*», — lucrare scrisă de I. P. Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului, — cotidianul național-creștin *Țara Noastră*, într-o recentă dare de seamă semnată de dl G. M. Ivanov, se exprimă în termeni adânc înțelegători asupra operei de mai sus a Înaltului nostru Chiriarh.

Sprijinindu-se pe cugetarea desfășurată în cartea „*Ortodoxia în mijlocul frământărilor de azi*”, recensentul tratează despre problema laicizării bisericii, accentuând caracterul extern (și nu launtric) al laicizării, — care e astfel o manifestare ce poate să fie cu succes combătută ori și când.

Judiciosul articol, din *Țara Noastră*, se încheie cu următoarele cuvinte:

Atâtea gânduri înțelepte, atâtea emoțiuni creștinești trezește cartea I. P. Sfințitului Vlădică al Ardealului. Vom reveni de multeori și cu multă plăcere asupra lucrărilor Sale și chiar asupra acelei mărețe opere ce se realizează la Sibiu în Academia teologică, sub privilegiul unui învățat și distins Arhieru. Este vorba de o operă de cugetare ortodoxă, de propagandă a științei teologice și de realizări încântătoare, care rezolvă problema actuală a Bisericii ortodoxe în sensul ei fix și predestinat.

P. Sf. Nifon Criveanu, Episcop al Hușilor: Pe drumul datoriei, Cuvântări, Huși, Tip. Cerechez, 1935. Lei 40.

Un volum de 160 pp., cuprinzând vorbiri rostite la diferite prilejuri sărbătorești și «izvorâte dintr-o mare iubire de Dumnezeu și de Biserica Lui, de neam și de țară, de Rege și Dinastie».

Toate aceste cuvântări vor putea contribui la imputernicirea sufletului creștin și românesc. Aceasta este și dorința Prea Sfințitului Episcop al Hușilor, Nifon Criveanu, autorul unor prețioase publicații și urmașul strălucitorilor ierarhi cari au păstorit pilduitor în de Dumnezeu păzita eparhie a Hușilor.

Nimerită propunere. — Păr. prof. și academician I. Lupaș a amintit de curând, într'un articol de ziar, testamentele frumoase ale unor conducători duhovnicești sau credincioși mireni și felul cum au înțeles ei să-și închine agoniseala vieții pe altarul credinței mântuitoare de neam și țară.

Drept pildă sânt arătate: testamentul mitropolitului Varlaam al Moldovei din veacul al 17-lea, al lui Antim Ivireanu din veacul următor, apoi al lui Veniamin Costache și Melchisedec, al lui Andrei Șaguna și Nicolae Popea; ear dintre ale mirenilor al lui Emanoil Gojdu dela Oradea, al lui Emanoil Ungureanu dela Timișoara, al lui Ioan Mihai dela Vinerea Orăștiei; din timpul mai recent se pomenește ultima dorință exprimată de episcopii Roman al Orășii și Nicolae al Clujului.

Toate aceste testamente, — spune păr. I. Lupaș, — „ar trebui publicate în multe zeci de mii de exemplare, spre a fi răspândite tineretului școlar, explicate de

către profesori în lecțiunile lor și tălmăcite în predicile preoților prin toate bisericile, să poată servi ca tot atâtea îndemnuri perpetue pentru fiii poporului nostru, să-și iubescă biserica străbună, întocmai cum o iubiră acești generoși mecenai, și să nu scape nici un prilej de a face dovada spiritului lor de sacrificiu pentru promovarea acțiunilor ei morale și culturale”.

Eată un gând, creștinesc și românesc, asupra căruia consiliile noastre eparhiale vor trebui să-și îndrepte atențiunea fără amânare.

Conferința dlui Dr. I. Popescu-Sibiu despre Fenomenul dela Maglavit. — Duminecă 9 Febr. a. c. a avut loc în cadrul Grupării intelectuale „Thesis” din Sibiu, conferința dlui Dr. I. Popescu-despre „Fenomenul dela Maglavit”.

Dsa afirmă că liniștea ce s'a așternut asupra celor ce se petrec la Maglavit este aparentă, întrucât pelerinajii se fac, iar lucrurile în vederea zidirii unei mănăstiri sunt în curs. Fenomenul Maglavitului departe deci de efemerul senzaționalului obișnuit al modei, a conturat definitiv o realitate de o efectivă valoare religioasă, creștină, cu efecte morale și terapeutice incontestabile.

Sub influența curentelor atee-materialiste adversarii au utilizat „modernele” (?) mijloace de compromitere a unui om cinstit și-a unui fenomen de credință morală și creștinească: reportajii fanteziste, denaturări, injurii, porecle, zeflemea, și insinuare.

Conferențiarul a fost, încă din primele săptămâni ale ivirii acestui fenomen, la fața locului în repetate rânduri, cel mai elementar și onest principiu științific fiind luarea contactului cu materialul de cercetat. Concluziile Dsale s'au bucurat și de confirmarea dlui prof. Dr. Gh. Marinescu.

Dsa relevă greutatea cu care cineva poate să susțină o valoare spirituală, de credință, azi într-o atmosferă de criză morală și absența oricărui ideal, crez sincer și puternic. Relevă complexitatea acestui fenomen ce angajează probleme de o importanță deosebită pentru structura morală a vieții de azi. Unii n'au văzut decât mizeria, praful, lipsa de igienă și afacerile vânzătorilor de ilustrate — dela Maglavit. Ne-am obișnuit să vedem pretutindeni afaceri și să privim totul cu suspiciune înainte de a privi și în sufletul celui vizat.

Dupăce descrie viziunile și cuvântările lui Petrace Lupu, conferențiarul fixează elementele principale unei priviri științifice: ereditatea, starea mintală și vizuală a ciobanului, apoi efectul terapeutic și afluența mulțimii.

În cece privește ereditatea, conferențiarul susține că nu s'au dovedit semne sigure de lues ereditar. Și-apoi sunt aspecte prea puțin cunoscute ale problemei eredității spre a se putea trage concluzii valabile. Majoritatea oamenilor mari au avut o ereditate nu din cele mai fericite.

Descriind starea mintală a lui Petrace Lupu, dl Dr. Popescu-Sibiu, utilizând cele mai moderne mijloace de investigație (teste, psihianaliză) n'a găsit semnele unei efective debilități mintale. Ciobanul are o inteligență vie, o judecată perfectă, e om de un fond afectiv și moral ce-ar putea să facă cinste oricui. Debilități mintale din contră au scăderi morale grave.

Cu multă sfială și exprimându-și în tot timpul conferinței scepticismul în posibilitatea științei de-a explica suficient vederile lui Petrace Lupu, dl Dr. I. Popescu-Sibiu crede totuși că factorul psihic a avut aci un mare rol, având eventual de-a face cu un proces de sublimație a unor conflicte și nemulțumiri din sufletul lui Petrace Lupu, în sensul școlii lui Freud.

Fără a fi de acord în acest punct cu dnul Dr. Popescu-Sibiu, accentuăm constatările Dsale de medic cu privire la sănătatea lui Petrace Lupu și scepticismul ce-l manifestă față de știință în

această chestiune. Dsa însuși admite că teoria Dsale n'ar privi decât reversul empiric al vedeniilor, nu și pe cel trans-empiric.

Fenomenul dela Maglavit un izvor curat de credință, pe care cei de reacredință și cei a căror concepție de viață este împregnată de un materialism ce ne poate destrăma, au vrut să-l compromită prin mijloace meschine, așa cum persistă din nefericire la noi în cercările de a se distruge tot ceace se închiagă în jurul valorilor spirituale și de credință.

Conferința însoțită de proecții, a atras o lume imensă, care n'a putut să pătrundă toată în sală. Conferința va avea deci loc din nou, Duminecă 16 Februar la ora 11 a. m. în sala Thalia.

Contribuțiunile benevole ale publicului vor servi la tipărirea lucrării asupra acestui fenomen, și care se va vinde în folosul zidirii mănăstirii și așezămintelor dela Maglavit.

„Gândirea”, selecta revistă de sub conducerea dlui profesor univ. Nichifor Crainic, care-și continuă tot mai asiduu și mai sistematic marea muncă de elaborare a unei spiritualități în spirit autohton, puncte fixe de lumină în haosul și larma de azi, — aduce în numărul de pe Februar c. Lucidul și adâncul studiu al domnului Lucian Blaga: *Spiritualități bipolare*. Marele filosof ardelean, care nu-și manifestase încă într-o formă vădită atitudinea față de ortodoxie, zugrăvește cu o paletă de maestru caracterele acestei forme de spiritualitate creștină, arătându-i superioritatea și farmecul față de catolicism și protestantism.

Asupra acestui important eseu se va mai reveni în ziarul nostru.

Remarcăm din același număr al excelentei reviste mănunchiul de nobile gânduri și de juste aprecieri, dedicat de directorul revistei regretatei poete sibiene, Maria Cunțan, care s'a stins de curând în totală părăsire din partea unui public care a uitat pe scriitoarea unor poezii de artă autentică și curată.

Tot dl Nichifor Crainic adresează „Unirii” din Blaj câteva îndreptățite muștrări pentru atitudinea neloyală și vulgară în care perzistă față de Maglavit.

Alte articole și cronici de mare interes pentru concepția națională și creștină împodobesc, prin talentul remarcabil cu care sunt scrise, paginile de pe Februar ale admirabilei reviste.

Prometeu, revista brașoveană ce apare în al doilea an al existenței sale, își spune cu drept cuvânt că este o publicație periodică „de luptă pentru propășire, frumos și adevăr”.

Îngrijită cu multă osârdie de un comitet alcătuit din tineri redactori și din mai multe persoane marcante ale vieții publice ardelene, în frunte cu directorul revistei, talentatul și creștinesc poet Ioan Al. Bran-Lemeny, — revista din preajma Tâmpiei săvârșește cu adevărat un apostolat alături de celelalte bune publicații ardelenești puse în slujba neamului românesc și a credinței lui.

Revista, purtând numele de Prometeu, năzuește să fie binefăcătoarea obștei, aducându-i lumina necesară progresului în bine, frumos și adevăr, în schimbul unui modest abonament de 100 lei anual. (Red. și administrație: Brașov, strada Calvin Nr. 8).

Numărul mai nou, pentru Ianuar-Februar 1936, conține: articole scurte și cuprinzătoare, versuri, recenzii și cronice, — material interesant ce se citește ușor.

Cereți, dela Librăria Arhiepiscopaleană Sibiu, cartea acum apărută:

ISTORIA BISERICII ȘI A VIEȚII religioase a românilor din Transilvania, — lucrare datorită distinsului scriitor și istoric Ștefan Metes.

Intelectualii noștri, preoți și mireni, precum și bibliotecile populare, au prilej de-a procura această prețioasă carte ce li se recomandă cu toată căldura.

Suveranul nostru decorat cu cea mai înaltă distincțiune a Franței. M. Sa Regele Carol II, la înapoiere dela Funerariile Regelui George V al Marii Britanii, s'a oprit pentru câteva zile la Paris, unde a fost întâmpinat cu cele mai mari onoruri.

Președintele republicii franceze, Lebrun, a decorat cu acest prilej pe Suveranul nostru cu «*Medalia Militară*», cea mai înaltă distincțiune ce poate fi acordată unui șef de stat.

Solemnitatea remiterii acestei medalii s'a făcut, în cadrul unei înălțătoare solemnități, din partea ilustrului Mareșal Franchet d'Esperey, învingătorul din orient în timpul marelui război pentru libertatea și întregirea neamurilor.

Decorarea Regelui Românilor este considerată ca un eveniment ce depășește ceremoniile de curtenie, având o deosebită semnificație.

Nr. 893—1936

Notificare oficială

Comunicăm, că în 25 Februar c. se va ține o sesiune ordinară pentru examene de capacitate preotească. Candidații de preoți, cari doresc să fie admiși la examenele din această sesiune, vor înainta Consiliului arhiepiscopesc în original: 1. Diploma de absolvire dela Academia teologică, resp. Diploma de licență dela o facultate de teologie din patrie; 2. Actul de naștere și actul de botez.

Sibiu, din ședința secției bisericești a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 11 Februar 1936.

Consiliul arhiepiscopesc

Ziarul pastoral

În primăvara anului trecut a murit preotul catedralei ortodoxe din Paris, Alexandru Elcianinov. Acest preot și-a dedicat din tinerețe viața mai mult educației tineretului. A fost director al unui liceu particular în Tiflis, iar în timpul revoluției s'a refugiat în străinătate, unde a primit taina sfintei preoții și a fost numit preot al bisericii din Nisa, pe urmă preot al celei din Paris. Părintele A. Elcianinov avea un dar deosebit pentru educația tineretului și o mare pricepere în a intra în legătură personală și a lega prietenie cu tineretul, îndrumându-l pe calea cea adevărată a vieții, spre Isus și Biserica Lui. După moartea prea timpurie a părintelui A. Elcianinov, fiii suflați ai lui au adunat într'un mănunchi toate notițele și însemnările personale ale părintelui lor suflați și au tipărit o carte «*Insemnările preotului A. Elcianinov*»; ca să se poată întrucâtva continua și întâri lucrul neterminat al lui și să se poată înlocui măcar în parte îndrumarea vie a lui, revista religioasă-filosofică «*Puti*», care apare la Paris și sărbătorește în anul acesta zece ani de apariție la toți abonații ei cari au sprijinit-o dela început, li-a trimis un dar de jubileu, câte o carte după alegere. Mi-a trimis și mie cartea «*Insemnările părintelui Elcianinov*». Primind zilele trecute cartea aceasta, am citit-o și m'a impresionat multilateralitatea și varietatea preocupărilor acestui preot din zilele noastre, care poate servi de model tuturor. Insemnările preotului Elcianinov nu sunt altceva decât un «*ziar pastoral*» intim, în care își nota preocupările și gândurile care frământau sufletul lui, și care în realitate cuprinde cele mai complicate și cele mai adânci probleme ale vieții duhovnicești. Dar cea mai importantă problemă care domină asupra celorlalte și cu care se ocupă cu seriozitate și adâncime excepțională, a fost problema: cum poate găsi azi sufletul omului, înconjurat și încurcat de cultură modernă, calea către Dumnezeu. Te uimește treazul și adâncul realism creștin al regretatului părin-

telui Elcianinov. Ca o oglindă vie, ziarul reflectează sufletul de azi cu tendințele lui, cu dreptatea și nedreptatea lui, cu slăbiciunile și șiretenile lui. Ziarul pastoral al părintelui Elcianinov n'a fost niciodată predestinat pentru publicare, fiind expresiunea vieții intime personale a unui preot. Dar fiind în același timp și un document al experienței duhovnicești-pastorale în toate domeniile vieții și având în vedere folosul neprețuit al experienței pedagogice și psihologice a unui duhovnic de talia celui ce-a scris acest «*ziar*», admiratorii lui nu s'au putut reține de a nu-l da publicității.

În marginile unui articol nu se poate reda conținutul acestui ziar pastoral, fiindcă fiecare propoziție este ca o axiomă, fără comentarii și explicații. Vom spici numai câte ceva din el. Cartea se începe cu propozițiunea «*Până la preoție — despre multe am fost silit să fac, să mă rețin. Preoția este pentru mine posibilitatea de-a vorbi cu vocea plină*». Aceste câteva cuvinte nu sunt explicate, dar când le aprofundezi, îți spun multe. În al doilea aliniat vorbește în câteva propoziții despre mângâierea cea adevărată a celor ce sufăr. Și așa până la sfârșit. Găsești în notițele părintelui Elcianinov experiențe și realizări în domeniul pastoral, sfaturi cum să ne apropiem de păstorișii noștri, ce influențează mai mult pe credincioși în diferitele momente ale vieții lor, cum să-i pregătim pentru spovedanie, cuminecătura etc. Pe tineret îl îndeamnă foarte mult spre rugăciune, rugăciune fie și secretă, dar deasă, în tot locul, pe drum la școală, în timpul lucrului, ca cel mai puternic mijloc de a se apropia de Hristos. Sfătuște pe tineri ce și cum să cetească, mai ales din literatura modernă. Se ocupă și de preot, arătând cum trebuie să fie, cum trebuie să slujească, de ce trebuie să poarte totdeauna haina preotească, spunând că trebuie să fie în primul rând un exemplu viu pentru credincios, căci în caz contrar toate predicile, toate sfaturile lui pentru ridicarea morală a poporului sunt zadarnice și mai mult influențează spre rău. Nici un domeniu din viața omului nu l-a lăsat indiferent pe Elcianinov și toate l-au frământat și la toate a găsit soluțiile în lumina Evangheliei.

Dar n'am intenția să înșir toate gândurile cari au preocupat pe un preot conștient de misiunea sa; ci mă gândesc că ziarul pastoral al părintelui Elcianinov ar trebui să fie un model al genului. De mai mulți ani I. P. S. Sa Mitropolitul nostru a introdus sporadic această practică, obligând pe unii preoți să poarte ziar pastoral, gândind ca cu timpul să îl introducă toți preoții. Am răsfolit multe din aceste ziare din dorința de a ști cum țin ziarul pastoral și ce greutate întâmpină frații preoți în ridicarea religioasă-morală a poporului și totodată devotațiunea lor adâncă pentru Domnul nostru Isus Hristos. Inima curată a autorului, cinstea și dreptatea lui dă acestui ziar pastoral o putere duhovnicească excepțională.

În ziarul pastoral al părintelui Elcianinov n'am găsit: «*astăzi am citit cartea cutare*», «*am lucrat la predica*», «*am avut o îngropăciune*», «*am avut adunarea Oastei Domnului*», «*am fost la târg*», cum am citit în ziarul pastoral al unora dintre preoții noștri, fără ca să adauge ceva din propria lor personalitate, și anume cu ce au rămas după ce au citit cartea, sau cum au meditat asupra predicii, sau cum l-au impresionat o îngropăciune, sau ce progrese duhovnicești au observat la credincioșii cari s'au înscris voluntar în mișcarea «*Oastei*», sau chiar la târg ce au putut să observe privitor la psihologia țaranului și necazurile lui.

Citind ziarul pastoral al părintelui Elcianinov, mi-am dat seama că un preot poate presta cu mult mai mult, dacă își va face zilnic bilanțul celor ce-a făcut pentru îndeplinirea misiunii care i-a fost încredințată. Dacă fiecare preot își va face bilanțul activității zilnice, se va obișnui cu timpul să lucreze sistematic în toate direcțiile. După părerea mea, ziarul pastoral este sufletul preotului din care poți ceta toate frământările lui suflați, greutatea și realizările în propoveduirea cuvântului

Evangheliei, în ridicarea religioasă-morală, culturală și economică a poporului, încredințat lui spre păstorie. Având în vedere că preotul trebuie să acționeze în mai multe direcții este mai bine să aibă mai multe caete; caet pentru predici, caet pentru lectură, caet pentru Soc. Sf. Gheorghe, Reuniune de femei, Oastea Domnului, etc. cum s'a hotărât acum vre-o doi ani la conferința preotească din protopopiatul Sibiu. Acest ziar pastoral, sau notițe intime, ale preotului, sunt în primul rând folosite pentru însuși preotul, fiindcă mintea noastră mărginită își uită foarte des gândurile bune concepute într'un moment și care ar fi bune de realizat în parohie, dar au venit alte ocupații și le-am uitat. Dar dacă notezi zilnic gândurile și intențiunile pe scurt, îți poți da seama totdeauna ce ai realizat și ce n'ai putut. De aceea cred că e mai bine să ai multe caete, ca să fii cât se poate de sistematic și să poți resfoi mai ușor un caet, care te conduce într'o singură direcție și imediat vei observa, că în cutare direcție încă n'am lucrat și așa nu-ți va scăpa nici o parte neglijată în activitatea pastorală. În al doilea rând, ziarul pastoral este un foarte mare sprijin pentru un preot tânăr care vine în parohie fără experiență, necunoscând nimic ce s'a lucrat și cum s'a lucrat și dă în biblioteca parohială peste ziarul pastoral al precedesorului său, care a muncit în parohie poate câteva zeci de ani și în care găsește toate referințele din parohie. El poate începe a clădi mai departe pe o temelie bine pusă și bazată pe experiență îndelungată și nu se va întâmpla, cum se întâmplă aproape totdeauna, ca un preot tânăr să strice tot ce a fost și să înceapă dela început neajungând niciodată la aco-perișul edificiului moral-religios.

Obligatoritatea purtării ziarului pastoral nu are să fie socotită ca pedeapsă disciplinară, ci ca un îndemn la muncă sistematică și fără preget.

Diacon Ioan Circov

„Ușile pocăinții“

Iată-ne în vremea slujbei Triodului, în zilele «*lămuririi sufletului și curățirii trupului*», în calea pocăinții, în urcușul drumului sfânt spre Golgota...

„Ușile pocăinții, deschide-mi mie, Dă-tătorule de viață“... Iată dorirea dreptcredinciosului!

Cunoști tu, sufletul meu, cheia îndurării dumnezeiești, cheia cu care se descuie ușa pocăinții tale? Ascultă îndrumarea bunului Isus: „Bate, și ți se va deschide; cere, și ți se va da“...

Ascultă rugăciunea vameșului, cu smerenia sufletului, cu plecarea genunchelui, cu suspinul ieșit din adâncul măruntărilor sale: „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului“.

Parabola fiului pierdut, parabola sufletului meu și sufletului tău, cetitorule: Iată descrierea căderii omului în ispită; umblarea pe calea cea largă a plăcerilor pământești, până ce omul ajunge la scăpare și slăbănogire sufletească și în „multe feluri de păcate“.

Parabola fiului pierdut este însă și pilda *ridicării* omului din păcat: Cu obraji prinși în pumni se cugetă fiul pierdut, unde, departe, în neștiere o lacrimă curată i se deslipă de lumina ochilor și căzu pe băta-i murdă de porcar. În acea clipă conștiința i se trezi, plânsul izbucni, lacrimile curgeau, zdrențele trupului se înmuiau, iar *haina sufletului se curăți*: „Sculamă-voi și mă voi duce la tatăl meu, și voi zice lui: Tată, greșit-am la cer și înaintea ta, și nu mai sânt vrednic a mă chema fiul tău; fă-mă ca pe unul din argații tăi!“.

Parabola fiului risipitor, e exemplul pocăinții, chemarea dulce a Tatălui ceresc, vestea Mântuitorului întru iertarea și primirea celui „pierdut și mort“.

Frate creștine! să ne cercetăm, acum mai ales, cele din lăuntru ale noastre: dacă vom simți, că sufletul nostru rătăcește pe calea pierzării, să-l chemăm înapoi, strigându-i: Suflete al meu, suflete rătăcite, întoarce-te acasă, ai stat destul pribeag, slugă a păcatului și a patimilor...

„Sufletul meu, școală, pentruce dormi? Sfârșitul se apropie“. Cazi în fața Tatălui ceresc și strigă-I: „Toate câte am greșit Ție, Dumnezeule meu, cu cuvântul, cu lucrul și cu gândul, toate le vestec Ție, toate acum le spun Ție... Grăbește, Doamne, și mă scoate din mâna potrivnicului, căci voind m'am făcut rob înșălătorului, și m'am

depărtat dela poruncile Tale“... „Greșit-am Ție Mântuitorule, ca și fiul cel pierdut, primește-mă Părinte, pe mine cel ce mă pocăiesc, și mă miluește, Dumnezeule!“ (Octoih).
Pr. Chirion Marcu

INFORMAȚIUNI

Duminecă, în 16 Februar 1936, ora 6 seara, va conferința în sala mare a județului Sibiu, dl profesor universitar D. Roșca despre: Filosofie și viață.

Vizita corului Ion Vidu din Lugoj la Sibiu s'a amân timer, din cauze neprevăzute.

Adunarea generală a Societății române de înmormântare din Sibiu s'a ținut Duminecă în 9 Februar a. c. sub președinția prof. T. Popovici. S'a cetit raportul general despre activitatea societății în 1935; s'a prezentat bilanțul și inventarul despre averea societății la data de 31 Decembrie 1935; s'a prezentat bugetul pe anul 1936. S'a cetit raportul comisiei cenzorilor din care s'a constatat că socotelile societății au fost purtate în deplină ordine, și că atât bilanțul cât și inventarul sunt în consonanță cu registrele și documentele de casă. Adunarea generală a luat cu unanimitate ca cunoștință raportul general, a aprobat bilanțul și inventarul, și a dat descărcare direcțiunii și comitetului pentru gestiunea anului 1935 și a primit toate propunerile cuprinse în raportul general. De asemenea a primit și proiectul de buget pentru anul 1936. — Societatea dispune la 31 Dec. 1935 de o avere de Lei 1.220.506, cu o creștere față de anul 1934 de Lei 73.049. Această avere aparține la 3 fonduri: 1. fondul disponibil cu Lei 62.006; 2. fondul de rezervă Lei 450.000; și 3. fondul căminului pentru bătrâni Lei 708.500. — Fondul căminului are 54 legate cu sume dela 1000—120.000. — În anul 1935 s'au întemeiat două legate s. a.: Legatul prof. Victor Lazăr și Nicolae Bozoșan. — La fondul căminului s'au făcut dăruri în 1935 în sumă de 5880 lei. — S'au plătit ajutoare după membrii decedați în sumă de Lei 75.000, iar la săraci s'au împărțit ajutoare la sărbătorile Nașterii și Învierii Domnului în sumă de Lei 4000. — Din cele arătate rezultă că societatea română de înmormântare din Sibiu stă în fruntea societăților românești de binefacere din Sibiu. Asistent.

STIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 16 Februar 1936, va predica părintele rector N. Colan.

Nr. 65—1936

(5) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă bolnavul paroh Aron Flucș din Săcel, protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Venitele sunt:

1. Jumătate din salariul pe care-l primește preotul Aron Flucș, dela Stat;
2. Jumătate din sesiunea parohială; precum și jumătate din venitele stolare ale parohiei.

Concurenții având autorizația arhierescă își vor înainta cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopopesco în termen legal și se vor prezenta în comună spre ai cunoaște poporul Săliște la 11 Februar 1936.

Oficiul protopopesco al Săliștei în înțelegere cu Consiliul parohial din Săcel.

Dr. Dumitru Borcia
protopop

Nr. 82—936

(2) 3—3

Concurs

La ordinul Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc Nr. 12.149—935 Bis. publicăm concurs cu termen de 30 zile, dela prima apariție în *Telegraful Român*, pentru întregirea parohiei de clasa II-a Galați.

Venitele sunt următoarele:

1. Salar dela stat.
2. Sesiunea parohială 5 jug. în hotarul comunei Galați.

3. Stola usitată.

Cererea de concurs cu toate documentele necesare și cu autorizația dela Ven. Consiliu arhiepiscopesc, de a concura, se vor înainta în termen oficiului protopopesco Făgăraș; ear concurenții se vor prezenta în parohie în vreo Duminecă sau sărbătoare, cu observarea regulamentului, spre a face cunoștința cu poporul ortodox român.

Oficiul protopopesco ortodox român Făgăraș, în înțelegere cu consiliul parohial din Galați.

Făgăraș, 16 Ianuar 1936.

Oficiul protopopesco:
Nicolae Borzea
protopop.